

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato

15. september 2017

J nr. 2017-682

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har i brev af 7. september stillet mig følgende spørgsmål 376 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL), Pia Olsen Dyhr (SF), Ida Auken (RV) og Jens Joel (S).

Spørgsmål 376

ESP Consulting har den 2. maj 2017 for Vindmølleindustrien udarbejdet analysen: "Tilskudsordninger og risiko – Betydningen for afkastkrav og tilskudsniveau"

(http://www.windpower.org/download/2892/analyse_tilskudsordninger_til_lan_dvind_og_risiko_webpdf), der belyser forskellen i risiko for investor ved forskellige tilskudsmodeller. Analysen viser, at investors afkastkrav ligger ca. 2,5 procentpoint højere i en model baseret på fast tillæg, hvor investor eksponeres over for elprisen, sammenlignet med en model baseret på fast pris (CFD), hvor investor ikke eksponeres over for elprisen.

DONG Energy har i forbindelse med de tyske 0-bud meldt offentligt ud, at de benytter et højere afkastkrav ved 0-bud, end de gør på deres projekter med CFD-baserede tilskudsordninger. Det viser, at der ikke kun i teorien, men også i praksis er belæg for at konkludere, at tilskudsmodeller, hvor investor ikke eksponeres over for elprisudviklingen, tillægges lavere risikopræmie end tilskudsmodeller, hvor investor eksponeres over for elprisen.

I EFK alm. del – svar på spm. 309 skriver ministeren imidlertid følgende: "Ved at flytte risici fra investor til staten mindses investorernes afkastkrav, hvorfor de alt andet lige har behov for mindre støtte." og "Umiddelbar er det korrekt, at fastpriskontrakter fører til mindre risiko for investor, og derfor til et lavere tilskudsbehov og lavere støtteudgifter."

Anerkender ministeren, at der for investor er forskel i risiko og dermed afkastkrav mellem en tilskudsmodel baseret på fast tillæg og en tilskudsmodel baseret på fast pris (CFD): Ja eller nej? I benægtende fald bedes ministeren begrunde sit svar med brug af specifikke kildeangivelser.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

Svar

Som det også fremgår af svaret på spørgsmål 309, som der henvises til, er det umiddelbart korrekt, at fastpriskontrakter fører til mindre risiko for investorer og derfor til et lavere afkastkrav for investorer end kontrakter med et fast pristillæg. Det er dog ikke sikkert, at forskellen er så stor som nævnt i ESP Consultings rapport, og det er heller ikke sikkert at en såkaldt "contract for difference" (CfD) eller garanteret afregningspris fører til lavere støttebehov samlet set.

Én ting er, at der er en forskel i afkastkrav, det næste spørgsmål er, hvor stor forskellen er. I ESP Consultings rapport fra den 2. maj 2017, der er udarbejdet for Vindmølleindustrien (VMI), nævnes at forskellen mellem et fast pristillæg og en garanteret afregningspris er op til 2,5 procentpoint¹ ved en løbetid på 20 år. En rapport fra DiaCore-projektet (2016)² for EU kommer frem til, at forskellen mellem et fast pristillæg og en CfD er omkring ét procentpoint. Ved en helt fast afregningspris er forskellen med et fast pristillæg ca. 2 procentpoint. En forskel på 2,5-3 procentpoint som VMI regner med i deres beregninger, virker derfor høj.

En anden faktor i forhold til afkastkravet er, hvor længe den reelle støtteperiode varer. Hvis elpriserne stiger så meget, at de kommer over budprisen i en CfD vil producenterne blive tilsvarende eksponeret for udsving i elprisen. Som ESP Consultings rapport viser, vil en kortere forventet støtteperiode betyde en mindre forskel i afkastkrav mellem en CfD og et fast pristillæg. De fleste fremskrivninger af elprisen viser højere fremtidige elpriser, også højere end de 28 øre pr. kWh, som VMI beregner som garanteret afregningspris. Dermed vil den reelle støtteperiode blive kortere end 20 år og forskellen i afkastkravet mindre.

Et lavere afkastkrav betyder ikke nødvendigvis at støttebetalingen bliver mindre. Ved et fast pristillæg har investor incitament til at udforme og placere møllen, således at den totale markedsindtægt maksimeres. Dvs. der er et incitament til at udforme møllen, så den producerer mere, når elprisen er høj,

¹ I ESP Consultings rapport fra den 2. maj 2017 beregnes en forskel på 2,5 pct. VMI bruger i deres notat "Prissætning af øget risiko ved fast tillæg ift. fast pris (CdF)" fra d. 23. august 2017 to forskellige afkastkrav i deres businesscase-beregning for CfD modellen; én sats på 1,4 pct. i den 20-årige periode, hvor der modtages støtte, og én sats på ca. 4,5 pct. i resten af møllernes levetid på 5 år. Dette giver et gennemsnitligt afkastkrav på 2 pct. p.a. over 25 år. Dette giver en forskel på 2,5 pct.point ift. afkastkravet på 4,5 pct. for et fast pristillæg.

² <http://diacore.eu/images/files2/WP3-Final%20Report/diacore-2016-impact-of-risk-in-res-investments.pdf>

hvilket typisk er i de mere vindsvage timer, og mindre når elprisen er lav. Dette kan f.eks. gøres ved at vælge større rotorareal i forhold til generatorstørrelse. Det samme gælder med hensyn til placeringen, hvor der kan være forskel i vindforhold og afregningspris. Ved en ren garanteret afregningspris er producenten slet ikke eksponeret for markedsprisen. Her vil investor derfor have incitament til at udforme møllen, så den kan producere mest mulig uanset markedsprisen. Dette kan gøres nemmest ved at producere i timerne med meget vind. Men her produceres i forvejen meget vindenergi og elprisen er lavere end gennemsnit. Støtten skal derfor være højere per kWh for at nå en given budpris, og den ekstra vindenergi giver et ekstra pres på elprisen, hvilket øger støttebehovet yderligere. Ved en CfD er der større incitament til at reagere på markedsprisen sammenlignet med en garanteret afregningspris, men stadigvæk mindre end ved et fast pristillæg.

På den ene side giver CfD derfor et lavere afkastkrav, hvilket alt andet lige fører til et lavere støttebehov. På den anden side påvirker valg af støttemodel, hvor stor markedsindtægt møllerne opnår. CfD fører her til lavere markedsindtægt og derfor til højere støttebehov end et fast pristillæg. Forskellen i støttebehov mellem fast pristillæg og CfD er derfor svær at forudsige..

Med venlig hilsen

Lars Chr. Lilleholt